

Valtuustoaloite selvityksestä Tampereen kaupungin ilmoituskanavan laajentamiseksi koskemaan hankintaketjuissa ja alihankkijoilla työskentelevää henkilöstöä

Tampereen eettinen ilmoituskanava on ilmoittajansuojelulain mukainen sisäinen ilmoituskanava. Lain soveltamisalaan kuuluvat tietyt lainsäädäntöalat ja niihin liittyvät rikkomukset. Ilmoituskanava on tarkoitettu kaikille kaupunkiin työ- tai virkasuhteessa oleville henkilöille sekä kaupungin sopimuskumppaneille.

Tällä hetkellä ilmoituskanava on kaupungin sisäinen, eikä mahdollista hankintaketjuissa ja alihankkijoilla työskentelevän henkilöstön ilmoitusten vastaanottamista tai käsittelemistä. Ilmoituskanavan laajentamisesta hyötyisivät erityisesti työntekijät, jotka toimivat aloilla, joihin liittyy kohonnut ihmiskaupan ja pakkotyön riski. Näissä tilanteissa työntekijöillä on usein rajalliset keinot tuoda esiin ongelmia ja epäkohtia. Esimerkiksi ammattiliittoon kuulumattomuus, puutteellinen kielitaito tai vähäinen luottamus viranomaisiin voivat heikentää mahdollisuuksia hakea apua olemassa olevien kanavien kautta.

Ilmoituskanavan laajentamisen tarkoituksena ei olisi korvata työnantajien lakisääteistä vastuuta puuttua epäkohtiin tai siirtää valvontavastuuta kaupungille, vaan täydentää nykyisiä toimintatapoja. Tavoitteena on, että kaupunki saa tilaajana paremmin tietoa mahdollisista epäkohdista omissa hankinnoissaan ja voi tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin. Kaupungilla on vastuullisena tilaajana perusteltu tarve varmistua siitä, että sen hankinnoissa noudatetaan lakia, sopimusehtoja ja vastuullisuusvaatimuksia.

Vaikka monilla hankintaketjussa toimivilla työnantajilla on oma ilmoituskanava, kynnys ilmoittaa omalle työnantajalle voi olla korkea erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville sekä pienten yritysten työntekijöille. Selvityksen tarkoituksena olisi myös arvioida, mihin asti hankintaketjussa ilmoitusmahdollisuus olisi tarkoituksenmukaista ulottaa ja millä tavoin menettely voitaisiin toteuttaa. Laajentaminen voisi samalla myös tuottaa tietoa ilmiön laajuudesta ja luonteesta kaupungin hankinnoissa, mikä tukisi ennaltaehkäisevien toimien kohdentamista. Vakavimmat tapaukset kuuluvat toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäviksi, eikä ilmoituskanava korvaisi viranomaismenettelyjä.

Tampereen pormestariohjelmassa linjataan, että kaupunki torjuu aktiivisesti harmaata taloutta ja työperäistä hyväksikäyttöä. Ilmoituskanavan laajentaminen voi auttaa havaitsemaan paremmin epäkohtia hankintaketjuissa, joissa työntekijöiden mahdollisuudet ilmoittaa ongelmista turvallisesti ovat usein heikommat, sekä vahvistaa kaupungin mahdollisuuksia valvoa lakien, asetusten ja viranomaisohjeiden noudattamista. Erityisesti monimutkaisissa alihankintaketjuissa yksittäisten toimijoiden tekemät säädösten vastaiset menettelyt voivat jäädä piiloon.

Esitän, että kaupunki tekee selvityksen ilmoituskanavan laajentamisesta koskemaan myös hankintaketjuissa ja alihankkijoilla työskentelevän henkilöstön ilmoituksia. Näin kartoitettaisiin mahdollisuutta vahvistaa keinovalikoimaa työperäisten epäkohtien havaitsemiseksi ja torjumiseksi, mikä tukee sosiaalista vastuullisuutta edistävien tavoitteiden toimeenpanoa käytännön tasolla.

Tampereella 9.2.2026,

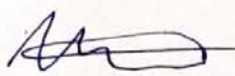
Saana Kuusipalo (sd.)

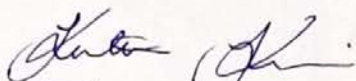
Aino Halinen
AINO HALIVEN

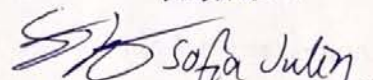
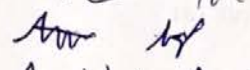
Laura Korhonen
K K

Lauri Lindén
MIJA TAPIO

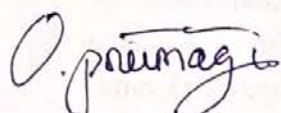
Jouni Sirén
MILKA HANHELA

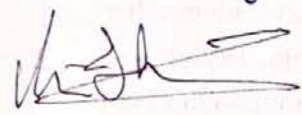

Aikla Aultouen

Kukka Kunnari

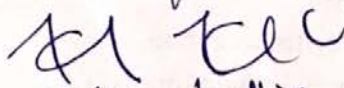

Sofia Julen

Antti Asp

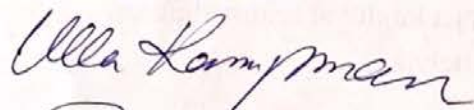

PILVI KUTU

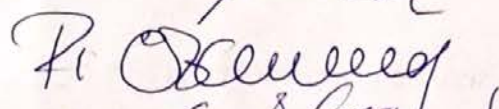
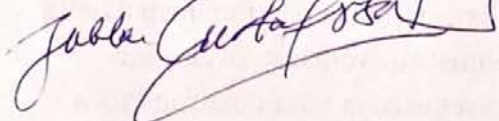

Oliver Priimägi

MIRA HIRVONEN

Vilho Antti Hanhikshiti
Heleena Leena Grann
Hanna-Maria Grann

Kalle Kallio

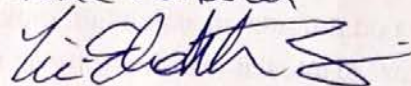

Ulla Lampman

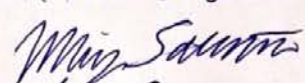

Pi Oksanen

Jukka Gustafsson

Mahmoud Marchant

Petteri Joutsen

Anna Tuiskonen

LIA-ELISABETH SUOMI

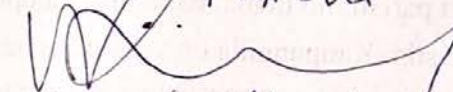

Mirja Salmijärvi

Julia Singervo

ORAS TUUSKU

Johanna Orjini
Johanna Kirjavainen

Lassi Kaleva

Nina Lindberg